

UMYSŁ སེམས་

Stan rozpoznania **NATURY UMYŚLU** སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ charakteryzuje **WIEDZA** རིག་པ་
cechująca **BUDDÓW** བངས་རྒྱལ་ Przeciwnieństwem tego stanu jest **NIEWIEDZA** མ་རིག་པ་
cechująca **ISTOTY CZUJĄCE** སེམས་ཅན་ (dosł. istoty obdarzone umysłem, nie znające swojej natury)

Wszystkie istoty mają **PRZYCZYNE** རྒྱ་ stan buddy, dzięki czemu mogą go osiągnąć.

Potencjał natury buddy to w sanskrycie **TATHAGATAGARBHA** དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་སྣོད་པོ་
rdzeń czy esencja tathagaty, inaczej buddy.

PIERWOTNA MĄDROŚĆ (sansk. džniana) ཡེ་ཤེས་ to całościowa, natychmiastowa znajomość
rzeczy, charakterystyczna dla buddów.

ŚWIADOMOŚĆ ROZRÓZNIAJĄCA རྣམ་ཤེས་ charakteryzuje zwykłe istoty, których umysł jest
owładnięty niewiedzą przejawiającą się w dualistycznym postrzeganiu, rozróżnianiu **PODMIOTU**

ཡུལ་ཅན་ i **PRZEDMIOTU** ཡུལ་ (ཡུལ་ཅན་ to ten, który ma ཅན་ przedmiot ཡུལ་).

Z niewiedzy pochodzi **DUALISTYCZNE LGNIĘCIE** གཉིས་འཛིན་ Przejawami **PIERWOTNEJ MĄDROŚCI** ཡེ་ཤེས་ są: **ZAUFIANIE** དད་པ་ **WSPÓŁCZUCIE** ལྷིང་རྗེ་ **ROZRÓŻNIAJĄCA MĄDROŚĆ** ཤེས་རབ་ **MILUJĄCA DOBROĆ** བྱམས་པ་ oraz **UCZYNNOŚĆ** བན་སེམས་

Przejawami **ŚWIADOMOŚCI ROZRÓŻNIAJĄCEJ** རྣམ་ཤེས་ są rozmaite **PRZESZKADZAJĄCE NASTAWIENIA** ཉོན་མོངས་པ་ (sansk. kleśa)

Pod wpływem zaufania, współczucia itd. popełniamy **DZIESIĘĆ POZYTYWNYCH CZYNÓW** ལས་དགེ་བ་བརྩ་ które owocują **SZCZĘŚCIEM TRZECH WYŻSZYCH ODRODZEŃ** མཐོ་རིས་ གསུམ་གྱི་བདེ་བ་

Powodowani przeszkadzającymi nastawieniami, mącącymi umysł, popełniamy **DZIESIĘĆ NEGATYWNYCH DZIAŁAŃ** ལས་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བ་བརྩ་ prowadzących do **CIERPIEŃ TRZECH NIŻSZYCH ODRODZEŃ** བན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་

SZCZĘŚCIE བདེ་བ་ i **CIERPIENIE** ལྷན་བསྐྱེད་ **SZEŚCIU KLAS ISTOT** འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱུག་
opisują **CYKLICZNA EGZYSTENCJĘ** (sansk. sansara) འཁོར་བ་

UMYSŁ རིམས་ (nieoświecony) (sansk. czitta),

UMYSŁ, FUNKCJE MENTALNE ཡིད་ (sansk. manas)

UMYSŁ, ROZUM, INTELEKT ལྷོ་ (sansk. buddhi)

ŚWIADOMOŚĆ (działająca dualistycznie) (sansk. widźniana) རྣམ་ཤེས་ lub རྣམ་པར་ཤེས་པ་

MYŚL བསམ་པ་

MYŚLENIE DYSKURSYWNE རྣམ་རྟོག་

SZEŚĆ BARDO བར་དོ་རྒྱུག་

BARDO བར་དོ་ to tyle co stan pośredni, **MIĘDZY བར་ DWOMA དོ་** Bardo to złudne wrażenia doświadczane przez istoty nie rozpoznające swojej natury. Wyróżnia się sześć takich stanów:

1. **BARDO UMIERANIA** འཆི་ཁ་བར་དོ་
2. **BARDO NATURY UMYŚŁU** ཚེས་ཉིད་བར་དོ་ (sansk. dharmata)
3. **BARDO POWSTAWANIA** སྲིད་པ་བར་དོ་
4. **BARDO ŻYCIA** སྐྱེད་ནས་བར་དོ་
5. **BARDO SNU** མྱི་ལམ་བར་དོ་
6. **BARDO MEDITACYJNEJ KONCENTRACJI** བསམ་གཏན་བར་དོ་

SZEŚĆ TYPÓW (dosł. ZBIORÓW) ŚWIADOMOŚCI རྒྱུ་ལེན་ཚོགས་རྒྱུག་

ŚWIADOMOŚĆ WZROKOWA མིག་གི་རྒྱུ་ལེན་ przejawia się dzięki **ZDOLNOŚCI** དབང་པོ་
widzenia, dla której **NARZĄDEM** དབང་རྟེན་ jest **OKO** མིག་ a jej **ZAKRESEM** རྒྱུ་མཆེད་
(dosł. miejscem, gdzie powstaje རྒྱུ་ i rozciąga się མཆེད་) jest sfera **KSZTAŁTÓW, FORM**
གཟུགས་

ŚWIADOMOŚĆ SŁUCHOWA རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ལེན་ przejawia się dzięki **ZDOLNOŚCI SŁYSZENIA**
རྒྱ་བའི་དབང་པོ་ jej narządem jest **UCHO** རྒྱ་བ་ a zakresem **DŹWIĘKI** ལྗང་

ŚWIADOMOŚĆ WĘCHOWA ལྗང་གི་རྒྱུ་ལེན་ przejawia się dzięki **ZDOLNOŚCI WĘCHOWEJ**
ལྗང་གི་དབང་པོ་ jej narządem jest **NOS** ལྗང་ a zakresem **ZAPACHY** རྩི་མ་

ŚWIADOMOŚĆ SMAKOWA ལྗེ་གི་རྒྱུ་ལེན་ przejawia się dzięki **ZDOLNOŚCI SMAKOWANIA**
ལྗེ་གི་དབང་པོ་ jej narządem jest **JĘZYK** ལྗེ་ a jej zakresem **SMAKI** རྩི་

ŚWIADOMOŚĆ DOTYKOWA (lub **CIELESNA**) ལྷུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ przejawia się dzięki
ZDOLNOŚCI DOTYKOWEJ ལྷུས་ཀྱི་དབང་པོ་ odpowiadającym jej narządem jest **CIAŁO** ལྷུས་
a zakresem **DOTYK** རིག་པ་

ŚWIADOMOŚĆ MENTALNA ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ ma jako zakres **PRZEDMIOTY POZNANIA** ཤེས་བྱ་

PIĘĆ ZBIORÓW (sansk. skandha) སྐྱུང་པོ་ལྔ་

W istotach można wyróżnić pięć następujących aspektów:

1. zbiór formy; ta forma może być wizualna, słuchowa, smakowa, węchowa lub dotykowa.

གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུང་པོ་

2. zbiór odczuć ཚོར་བའི་སྐྱུང་པོ་

3. zbiór percepcji i pojęć འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུང་པོ་

4. zbiór stymulacji (impulsy i odruchy podległe woli) འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུང་པོ་

5. zbiór świadomości རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུང་པོ་

PRZEDMIOTY ZASPOKAJAJĄCE PIĘĆ ZMYŚLÓW འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་

1. ładny kształt གཟུངས་མཐོང་བ་ symbolizowany przez **LUSTRO** མེ་ལོང་
2. melodyjny dźwięk སྒྲ་སྒྲུབ་པ་ symbolizowany przez **LUTNIĘ** བི་མང་
3. miły zapach སྲི་ཞིམ་པ་ symbolizowany przez perfumowaną wodę w **MUSZLI** རུང་དཀར་
4. przyjemny smak རོ་མངར་བ་ symbolizowany przez **OWOCE** ་ཞིང་ཏོག་
5. przyjemne doznania dotykowe རེག་བྱུ་འཇམ་པ་ symbolizowane przez **JEDWAB** དར་

Ofiary z takich przedmiotów - czy to materialne, czy mentalne - składane trzem klejnotom pozwalają zgromadzić wiele pozytywnej karmy i sprawiają, że przestajemy lgnąć do zmysłowych przyjemności.

རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས།

[Obrazek]

Dwanaście ogniw współzależnego powstawania

DWANAŚCIE བརྩ་གཉིས་ ogniw **WSPÓLZALEŻNEGO** རྟོན་འབྲེལ་ powstawania

Termin **WSPÓLZALEŻNY** རྟོན་འབྲེལ་ składa się z dwóch tybetańskich sylab: **OPARCIE** རྟོན་
i **POŁĄCZONY** འབྲེལ་ Cecha współzależności charakteryzuje cały świat zjawiskowy.

Dwanaście wynikających jedna z drugiej sytuacji warunkuje całe nasze życie:

1. མི་རིག་པ་ **NIEWIEDZA**, nieznajomość natury umysłu; w kole przedstawiana jako **NIEWIDOMY** ལོང་བ་
2. འདུ་བྱེད་ **KARMICZNE IMPULSY**, przedstawiane jako puszczenie w ruch koła garncarskiego przez **GARNCARZA** རྩ་མཁུན་ odpowiadają impulsom, które popychają nas do jakiegoś działania, aktualizacji jakiejś karmy.
3. རྒྱུ་ལེས་ **ŚWIADOMOŚĆ** przedstawiana jako **MALPA** རྒྱུ་ skacząca z gałęzi na gałąź.

4. མིང་གཟུགས་ **NAZWA i KSZTAŁT** przedstawiane jako **KREWNI** གཉེན་པ་གཉིས་
na statku.
5. རྒྱ་མཆེད་རྒྱག་ **ZAKRESY SZEŚCIU ZMYŚLÓW** przedstawiane jako mała wyglądająca
przez sześć okien **DOMU** ཁང་གྱི་མ་
6. རིག་པ་ **KONTAKT** między sześcioma typami świadomości i przedmiotem,
przedstawiany jako **KONTAKT MĘŻCZYZNY I KOBIETY** མོ་མེས་རིག་པ་
7. ཚོར་བ་ **ODCZUCIE** uważane za zaślepiające, przedstawiane jako mężczyzna
ze **STRZAŁAMI** w **OCZACH** མིག་མདའ་
8. ལྗན་པ་ **PRAGNIENIE, ŻĄDZA** འདོད་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་ pragnienie powtórzenia
przyjemnego odczucia, przedstawiane jako biesiadujący człowiek, sięgający po napój
(dosł. **WZAJEMNE PRZYCIĄGANIE** བཞུག་ཞེན་པ་).

9. ལེན་པ་ **CHWYTLIWOŚĆ** w stosunku do przedmiotu pożądania, przedstawiana jako zbieranie **OWOCÓW z DRZEWA** ལྷིང་འབྲས་
10. ལྷིང་པ་ **STAWANIE SIĘ**, dojrzewanie skutków naszej chwytności, przedstawiane jako **POŁĄCZENIE KOBIETY I MĘŻCZYZNY** ལྷོར་བ་ lub ciężarna kobieta.
11. ལྷུ་བ་ **NARODZINY** przedstawiane w formie kobiety dającej życie མང་ལ་བུ་
12. ལྷ་ལྷི་ **STAROŚĆ i ŚMIERĆ** przedstawiane jako człowiek niosący zwłoki ལྷས་དང་མི་ལུང་

[obrazek]

TRZY TRUCIZNY

དུག་གསུམ།

CZTERY ZASŁONY ལྷོ་བ་པ་བཞི་ skrywające naturę umysłu

Urzeczywistnienie stanu buddy to rozpoznanie natury umysłu. Jeśli jej nie rozpoznajemy, jest ona zasłonięta przez:

- **ZASŁONĘ NIEWIEDZY** མ་རིག་པའི་ལྷོ་བ་པ་

Nierozpoznawanie aspektu **PUSTKI** ལྷོང་པ་ཉིད་ skutkuje **LGNIĘCIEM DO "JA"**

བདག་འཇིག་ Nierozpoznawanie aspektu **PRZEJRZYSTOŚCI** གསལ་བ་ skutkuje

LGNIĘCIEM DO "INNEGO" གཞན་འཇིག་ Takie **DUALISTYCZNE LGNIĘCIE**

གཉིས་འཇིག་ buduje

- **ZASŁONĘ NAWYKOWYCH SKŁONNOŚCI** བག་ཆགས་ཀྱི་ལྷོ་བ་པ་

Nierozpoznawanie aspektu **BRAKU PRZESZKÓD** མ་འགགས་པ་ skutkuje wszelkimi

rodzajami pomieszanych, przeszkadzających emocji.

Te różne typy zaburzonych stanów umysłu to:

1. **PRAGNIENIE-PRZYWIĄZANIE** འདོད་ཆགས་
2. **ZŁOŚĆ** ཞེ་སྤང་
3. **NIEŚWIADOMOŚĆ, GŁUPOTA** གཏི་མུག་
4. Z pragnienia rodzi się **CHCIBOŚĆ** སེར་སྣ་
5. Ze złości - **ZAZDROŚĆ** ཐུག་ཏོག་
6. Z głupoty zaś - **DUMA** ར་རྒྱལ་

Tych sześć tworzy

- **ZASŁONĘ PRZESZKADZAJĄCYCH EMOCJI** ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་

Pod wpływem emocji działamy poprzez **TRZY BRAMY**: སྒོ་གསུམ་ czyli **CIAŁO** ལུས་

MOWĘ རག་ **UMYSŁ** ཡིད་

Nasza trojaka aktywność buduje

- **ZASŁONĘ KARMY** ལས་ཀྱི་ལྷོ་བ་པ་

Wymienione cztery zasłony ལྷོ་བ་པ་བཞི་ skrywają naszą naturę i uniemożliwiają nam rozpoznanie, iż jesteśmy buddami. Praktyka **ŚWIĘTEJ DHARMY** དམ་པའི་ཚོས་

USUWA ZASŁONY ལྷོ་བ་པ་སེལ་བ་ umysłu.

Folgowanie sobie w dziesięciu typach negatywnych działań pociąga za sobą cierpienia

TRZECH NIŻSZYCH ODRODZEŃ ངན་སོང་གསུམ་ dlatego **PORZUĆ CZYNNIENIE ZŁA**
དུ་གི་པ་སློང་ས།

Praktykowanie dziesięciu typów pozytywnych działań owocuje szczęściem **TRZECH WYŻSZYCH**

ODRODZEŃ མཐོ་ངོས་གསུམ་ dlatego **CZYŃ DOBRO** དགོ་བ་ལྷུ་བ། **TRZEBA ODRÓŻNIAĆ**
DOBRO OD ZŁA དགོ་སློབ་འོ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག།